СТАНОВИЩЕ

от

Доц. д-р Иван Методиев Петров,

катедра „История“, Правно-исторически Факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски“, външен член на научно жури

върху дисертационен труд за защита и придобиване на научната степен „Доктор на науките“ по професионалното направление 2.2. История и археология, област на висше образование 2. Хуманитарни науки.

Автор на дисертационния труд: доц. д-р Спас Ангелов Ташев, секция „Историческа демография”, департамент „Демография“, Институт за изследване на населението и човека - БАН.

Тема на дисертационния труд: „Българските общности в Албания и Косово. Обществено-политическите процеси и демографски последици (1913 – 2023 г.)“.

1. Кратки биографични данни.

Спас Ташев е роден през 1967 г. в гр. Пещера. През 2015 г. защитава дисертационен труд по статистика и демография „Имиграционна политика и демографски перспективи на България“. От 2013 г. до сега работи в ИИНЧ-БАН, като от 2018 г. е доцент, а от 2022 г. е ръководител на департамент „Демография“.

2. Актуалност на проблема

Дисертационният труд разглежда такъв актуален проблем, какъвто е наличието на български общности в Албания и Косово и полаганите усилия от страна на местното население и българската държава за съхраняването на тяхната идентичност. Това са едни от най-старите исторически български общности, като в същото време българското национално малцинство в Албания е признато едва през 2017 г., а българската общност в Косово е в процес на признаване.

3. Общо мнение за конструирането на дисертационния труд

Дисертационният труд е конструиран по правилата за този вид разработки. Спазено е съотношението между отделните части. Общият обем на дисертационния труд е 265 стр.:

Увод с литературен обзор, съчетан с цел и задачи на изследването, използвани методи и разработена методология – 28 стр., три глави – общо 193 стр. Между отделните части има логическа връзка, информацията е дозирана и представена компетентно. В края на

всяка глава са посочени основните изводи и приноси. Трудът има заключение 7 стр., списък на използвани извори и литература – 13 стр., списък на съкращенията 1 стр. приложения 22 стр.

Дисертационният труд е онагледен с 6 фигури, 11 фотографии, 25 таблици, 18 факсимилета. Всички фигури и таблици са изработени прецизно със съвременни информационни продукти, дизайнът на тяхното оформление е подходящ. Дисертационният труд е написан на добър професионален език.

4. Значимост и актуалност на резултатите и направеното им обсъждане

Предлаганата дисертация представлява първото цялостно интердисциплинарно изследване, което проследява и анализира промените в броя и териториалното разпределение на населението от български произход в изследваните държави за един продължителен период. Разкриването на обществено-политическите процеси в Албания и Косово през периода 1944-1990 г. и тяхното отражение върху демографската ситуация са слабо познати в българската наука. Изяснени са редица фактори, които оказват специфично влияние върху развитието на българските общности в посочените страни, въз основа на които са изведени и съвременните проблемите, с които се сблъскват лицата с български произход в Албания и Косово.

В практико-приложен план дисертационният труд на Спас Ташев може да подпомогне българските държавни институции при разработването на политики за подпомагане на българските общности в страните от Западните Балкани. Авторът предлага алгоритъм, чрез който практически може да се установява българския произход на представителите на изследваните общности в Албания и Косово съгласно изискванията на действащото българско законодателство и по този начин се разрешава един дългогодишен проблем в работата на държавната администрация.

5. Заключение

Дисертационният труд на доц. д-р Спас Ангелов Ташев представлява напълно завършено научно изследване, което съдържа редица приноси в очертаването на демографската картина на българските общности в Албания и Косово. Поради тези причини гласувам с „ДА“ в процедурата по присъждане на доц. д-р Спас Ангелов Ташев на научната степен „доктор на науките“.

София,

12.12.2024 г. Доц. д-р Иван Петров